

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، شماره ۳۰۹

قلب ما

نگاهی ساده به بیماری های قلب و جراحی آن
چگونه برای جراحی قلب آماده شویم

تألیف:

دکتر محمد عباسی

فوق تخصص جراحی قلب باز - دانشیار دانشگاه علوم پزشکی مشهد

دکتر علی خورسند وکیل زاده

متخصص طب چینی - استادیار دانشگاه

دکتر علی اصغر انجیدنی

پزشک عمومی

دکتر امین صاحبی

پزشک عمومی

سرشناسه :	عباسی، محمد، ۱۳۴۶
عنوان و نام پدیدآور :	قلب ما، نگاهی ساده به بیماری‌های قلب و جراحی آن = Human's heart a brief review of heart and cardiac surgery
مشخصات نشر :	چگونه برای جراحی قلب آماده شویم / محمدعباسی... [و دیگران]. مشهد: دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری :	۶۸ ص.: مصور (رنگی).
فروست :	(انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد؛ شماره ۳۰۹).
شابک :	(ISBN: 978-964-5627-09-4)
وضعیت فهرست‌نویسی:	فیا.
یادداشت :	محمد عباسی، علی خورسند وکیل‌زاده، علی اصغر انجیدنی، امین صاحبی.
موضوع :	قلب -- جراحی.
موضوع :	قلب -- بیماری‌ها.
شناسه افزوده :	دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی مشهد.
رده‌بندی دی‌یو :	۱۳۹۳ ق ۱۶ ع / RD ۵۹۸
شماره کتابخانه :	۶۱۷/۴۱۲
	۳۴۸۸۸۷۱

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، مشهد.

قلب ما

نگاهی ساده به بیماری‌های قلب و جراحی آن
چگونه برای جراحی قلب آماده شویم

تألیف

دکتر محمد عباسی - دکتر علی خورسند وکیل‌زاده

دکتر علی اصغر انجیدنی - دکتر امین صاحبی

وزیری، ۶۸ صفحه، ۳۲۰ نسخه، چاپ اول، تابستان ۱۳۹۳

امور فنی و چاپ: مؤسسه چاپ و انتشارات دانشگاه فردوسی مشهد

بها: ۲۸۰۰۰ ریال

بسمه تعالی

انشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد - به عنوان یک نهاد علمی - فرهنگی، چاپ و نشر، کتاب و مجله مورد استفاده استادان و دانشجویان رشته‌های علوم پزشکی را از وظایف اساسی خود می‌داند و بر آن است تا با انتشار متون مربوط به علوم پزشکی، هم بر اعتبار و اعتلای آنها بیفزاید و هم موجبات دل‌گشایی و شوق و نشاط امر تحقیق را در پی جوییهای علمی فراهم آورد.

به یقین چاپ و نشر آثار معتبر علمی، امکان دستیابی اهل تحقیق را به منابع مختلف و گوناگون علمی میسر می‌دهد. این صورتی میسر و ممکن خواهد ساخت و راه را برای تحقیقات بعدی هموار خواهد کرد.

باید گفته شود که گسترش فعالیت علمی مربوط به نشر، در قلمرو ناشران خصوصی، نه تنها از مسؤولیت مراکز معتبر دانشگاهی به کرّاحی بر این زمینه‌ها با تکیه بر جنبه‌های علمی و فرهنگی موضوع نمی‌کاهد، بلکه به دلیل کمبودن از جمله لزوم بررسیهای دقیق کارشناسی، ویرایشهای علمی و فنی، و نیز توجه حداکثر به تمایز علمی مخاطبان آثار، به‌ویژه دانشجویان، ایجاب می‌کند که دانشگاههای دولتی دامنه خدمات خود را با تکیه بر جنبه‌های کیفی، و گاه صرف‌نظر از بازده اقتصادی گسترش دهند.

مسؤولان انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد، با اشتیاق خاص تمام می‌خواهند تا جدیدترین آثار مربوط به دانشهای پزشکی را به بهترین شیوه فنی و بکوشند تا آثار منتشر شده با کیفیت مطلوب عرضه گردد. در عین حال انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مترصد دریافت نظرها و انتقادهای به‌جا و سازنده اهل نظر می‌باشد تا از این طریق بتواند به اصلاح آثار منتشره خویش بیفزاید.

معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی مشهد با استعانت از الطاف خداوندی امیدوار است که نشر این اثر همانند دیگر آثار انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد با نظارت همه‌جانبه و همکاری و با تکیه بر ابتکار و کوشش اعضا و کارشناسان دانش‌آموخته خویش و نیز ایجاد ارتباط محکم و پایدار با جامعه پزشکی و دانشجویان پژوهشگر، در جهت ارتقای کیفی و تنوع موضوعات مورد نیاز دانش‌پژوهان رشته‌های علوم پزشکی گامهای مؤثر بردارد تا مورد استفاده دانشجویان و مقبول طبع صاحب‌نظران و دانشگاهیان نکته‌بین قرار بگیرد.

انتشارات دانشگاه علوم پزشکی مشهد

مقدمه

قلب از مهم‌ترین ارگ‌های بدن، کالبد شناسی و عملکرد پیچیده و منحصر به فردی دارد. برای آشنایی افراد عادی با این اندام حیاتی و شناخت بیماری‌های درگیر کننده آن باید به زبان ساده اجزاء و کارکرد آن را توضیح داد. این کتاب توضیح کوتاهی در خصوص کالبد شناسی قلب و اجزاء آن داده شده و سپس بیماری‌های قلب شامل بیماری‌های عضله، ریتم، عروق، دریچه و بیماری‌های مادرزادی و بیمارهای عفونی درگیر کننده قلب به طور خلاصه و ساده توضیح داده شده است.

در ادامه کتاب نیز به جراحی قلب پرداخته شده است. مره آموخته‌های و ورود بیمار به بخش جراحی قلب و آشنایی بیماران با شرایط محیطی و حرفه‌ای است. برای مختلف جراحی قلب توضیح داده شده و علاوه بر این در خصوص عوارض بعد از جراحی قلب مسائل که بیماران باید پس از انجام جراحی قلب رعایت کرده و انجام دهند ذکر شده است. شناخت کتاب خالی از اشکال نمی‌باشد ولی سعی شده است که موارد کلیدی مورد نیاز بیماران قلبی و افرادی که کاندید انجام جراحی قلب هستند برای این افراد ذکر شود. از معاونت پژوهشی دانشگاه علوم پزشکی و همه دوستانی که در تهیه این کتاب شرکت داشته‌اند تشکر و قدردانی ویژه می‌گردد.

فهرست مطالب

۷	کالبد شناسی قلب
۹	گردش خون
۱۰	فشار خون
۱۲	عروق کرونر قلبی یا رگ‌های تغذیه کننده عضله قلب
۱۴	علائم بیماری‌های عروق کرونر
۱۵	عوامل خطر در ایجاد بیماری‌های رگ‌های کرونری قلب
۱۶	عوامل خطر بیماری رگ‌های کرونر قلب که قابل کنترل هستند
۱۹	شیوع بیماری‌های رگ‌های کرونری قلب
۱۹	درمان بیماری‌های رگ‌های کرونر قلب
۲۱	بیماری‌های دریچه‌ای قلب
۲۲	بیماری‌های مادرزادی قلب
۲۳	اختلالات ریتم قلب (ریتمی‌های قلب)
۲۳	بیماری‌های مربوط به راه‌های هدایتی در قلب
۲۴	آسیب قلب در جریان ضربه‌ها و حوادث
۲۴	(تروماهای قلبی)
۲۵	سایر بیماری‌های نادر قلبی
۲۵	تشخیص در بیماری‌های قلبی
۲۵	معاینه قلبی
۲۵	نوار قلب یا الکتروکاردیوگرافی
۲۶	اکوکاردیوگرافی
۲۸	تست ورزش (فعالیت)
۲۸	آنژیوگرافی
۳۰	اسکن هسته‌ای
۳۱	جراحی قلب
۳۵	آمادگی برای جراحی قلب باز
۳۶	آمادگی در روز قبل از جراحی و ساعات قبل از عمل
۳۷	انتقال به اتاق عمل جراحی
۳۸	بخش مراقبت‌های ویژه
۴۰	بخش جراحی قلب
۴۱	عوارض عمل جراحی

۴۱	عوارض ناشی از بیهوشی و دستگاه‌های استفاده شده حین جراحی
۴۲	عوارض احتمالی حین جراحی قلب
۴۲	عوارض بعد از جراحی
۴۳	عوارض بعد از جراحی دریچه‌های قلب
۴۴	درد و چگونگی برخورد با آن
۴۶	کاهش خطر انعقاد خون پس از جراحی و عوارض آن
۴۷	مصرف دارو
۴۷	نکاتی راجع به مصرف داروها پس از ترخیص از بیمارستان
۴۹	هشتمین زخم جراحی
۴۹	هم عفونت زخم
۵۰	انتقال از بیمارستان
۵۰	استعداد برای ترخیص
۵۱	مشکلات جراحی بعد از جراحی قلب
۵۲	اختلال در قلب
۵۳	اختلال در جراحی
۵۳	تعریق شبانه
۵۳	رژیم غذایی برای بیماران قلب و جراحی قلب
۵۴	بی اشتها و حالت تهوع
۵۴	یبوست
۵۴	محدود کردن کالری مصرفی
۵۵	محدودیت در مصرف چربی
۵۵	کاهش مصرف قندهای ساده
۵۶	کاهش مصرف نمک
۵۷	حفظ سلامت قلب
۵۷	فعالیت روزانه بعد از جراحی قلب
۵۸	ضعف و خستگی
۵۹	رانندگی
۵۹	شروع کار
۵۹	مسافرت
۵۹	فعالیت جنسی
۶۰	فعالیت جسمانی و ورزش
۶۳	علائم هشدار دهنده برای کسانی که جراحی قلب داشته‌اند
۶۵	منابع